

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 23.5.2018
COM(2018) 338 final

2018/0170 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), v zvezi s sodelovanjem z Evropskim javnim tožilstvom in učinkovitostjo preiskav urada OLAF

{SWD(2018) 251 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Razlogi za predlog in njegovi cilji

Komisija izvaja ambiciozen zakonodajni program za okrepitev zaščite finančnih interesov Unije. Parlament in Svet sta julija 2017 sprejela direktivo o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava.

Svet je oktobra 2017 sprejel uredbo o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT). Ustanovitev EJT je ena od glavnih prednostnih nalog Komisije na področju kazenskega pravosodja in boja proti goljufijam, ki škodijo proračunu Unije. EJT bo bistveno spremenilo institucionalno evropsko okolje za boj proti goljufijam. Pooblaščen bo za izvajanje kazenskih preiskav in preganjanje pred sodišči sodelujočih držav članic. Pričakuje se, da bo omogočilo bolj usklajeno in učinkovito politiko za pregon kaznivih dejanj, ki škodijo proračunu Unije, kar bo privedlo do večjega števila pregonov in obsodb ter višje stopnje izterjave.

Zaradi sprejetja uredbe o EJT je treba prilagoditi Uredbo št. 883/2013, ki ureja preiskave, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF).

Urad OLAF je bil ustanovljen leta 1999 z nalogo zlasti izvajanja upravnih preiskav na področju zaščite finančnih interesov Unije. V okviru svojih upravnih pristojnosti preiskuje upravne nepravilnosti in kazniva dejanja. V boju proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim ravnanjem ima pomembno vlogo s svojimi preiskavami, katerih cilj je omogočiti finančne izterjave, disciplinske in upravne ukrepe ter obtožbe in pregone. Svoje preiskovalno znanje uporablja v nenehno razvijajočem se okolju goljufij, ki imajo škodljive posledice za proračun Unije. Izvedel je povečano število preiskav, kar je privedlo do povečanja števila priporočil in zneskov, priporočenih za izterjavo.

Z ustanovitvijo EJT se bo stanje na področju goljufij znatno izboljšalo. Urad OLAF danes upravne preiskave izvaja na podlagi upravnih pooblastil, ki so omejena v primerjavi s kazenskimi preiskavami. Kadar naleti na morebitna kazniva dejanja, lahko stori le to, da na nacionalne sodne organe naslovi priporočilo, vendar brez zagotovil, da se bo začela kazenska preiskava. V prihodnosti bo v državah članicah, ki sodelujejo v EJT, o takih sumih kaznivih dejanj poročal zadevnemu tožilstvu in z njim sodeloval v okviru njegovih preiskav.

Določbe, ki urejajo odnos med EJT in uradom OLAF, vsebuje že uredba o Evropskem javnem tožilstvu. Temeljijo na načelih tesnega sodelovanja, izmenjave informacij, dopolnjevanja in nepodvajanja. Ta pravila je treba prezrealiti v Uredbo št. 883/2013 in jih dopolniti. Prilagoditev pravnega okvira urada OLAF do začetka delovanja EJT je zato glavni razlog za spremembo Uredbe št. 883/2013. Da bi se zagotovil nemoten prehod na nov okvir, bi morala spremenjena uredba začeti veljati pred začetkom delovanja EJT (predvidoma konec leta 2020).

Oba, EJT in urad OLAF, sta v okviru svojih pristojnosti pooblaščenata za zaščito finančnih interesov Unije. EJT bo izvajalo kazenske preiskave, namenjene preiskavi, pregonu in obtožbi storilcev in udeležencev pri kaznivih dejanjih, ki škodujejo finančnim interesom Unije, urad OLAF pa bo še naprej izvajal upravne preiskave s posebnim poudarkom na olajšanju upravnih izterjav in preprečevanju nadaljnje škode za finance EU z upravnimi ukrepi. Poudarek dejavnosti prihodnjega EJT in urada OLAF je zato različen, čeprav prispevata k skupnemu cilju.

Urad OLAF bo tudi v prihodnje, na enak način kot zdaj, nadaljeval svoje preiskave v državah članicah, ki v tej fazi ne sodelujejo v EJT. V teh državah članicah bi morali nacionalni organi in urad OLAF prispevati k ustvarjanju pogojev za zagotovitev učinkovite in enakovredne ravni zaščite finančnih interesov Unije v vsej EU.

V takih okoliščinah je bistveno, da pravni okvir za urad OLAF ustreza svojemu namenu ter mu omogoči, da izpolni svojo vlogo v zvezi z EJT, državami članicami ter institucijami, organi, uradi in agencijami Unije. Komisija je pri evalvaciji Uredbe št. 883/2013 ugotovila, da je Uredba uradu OLAF omogočila, da še naprej dosega konkretne rezultate pri zaščiti proračuna Unije. Spremembe iz leta 2013 so prinesle jasne izboljšave glede vodenja preiskav, sodelovanja s partnerji in pravic zadevnih oseb. Hkrati je evalvacija pokazala pomanjkljivosti, ki vplivajo na uspešnost in učinkovitost preiskav. Te ugotovitve se nanašajo na številna področja, vključno s preiskovalnimi orodji urada OLAF, izvrševanjem pooblastil urada OLAF, enotnimi pogoji pri izvajanju notranjih preiskav, izvajanjem digitalnih forenzičnih operacij, razlikami pri nadaljnjem ukrepanju na podlagi priporočil urada OLAF, dolžnostmi sodelovanja držav članic ter institucij, organov, uradov in agencij Unije ali splošno skladnostjo pravnega okvira.

Vendar obravnavanje vseh ugotovitev evalvacije ne spada na področje uporabe tega predloga, saj bi morala revidirana uredba začeti veljati do začetka delovanja EJT. Predlog zato vsebuje omejeno število ciljno usmerjenih sprememb na podlagi najbolj nedvoumnih ugotovitev evalvacije. To so bistvene spremembe, ki so kratkoročno potrebne, da se okrepi okvir za preiskave urada OLAF, s čimer bi se ohranil trden in dobro delujoč urad OLAF, ki bi dopolnjeval uporabo kazenskega prava s strani EJT z uporabo upravnih preiskav, vendar ne spreminjajo njegovega mandata ali pooblastil.

Poudarek je na področjih, na katerih danes zaradi pomanjkanja jasnosti nekaterih določb sedanje uredbe nastajajo ovire, ki preprečujejo učinkovito delovanje urada OLAF, zlasti glede pregledov in inšpekcij na kraju samem ali dostopa do informacij o bančnih računih. Namen predlaganih sprememb je pojasniti in zmanjšati dvoumnost v veljavnih določbah za zadevne gospodarske subjekte, države članice in urad OLAF, s čimer se bo povečala pravna varnost. Uradu OLAF bi omogočile učinkovitejše in skladnejše delovanje v vseh njegovih preiskavah. To je neposredno povezano s cilji močne zaščite proračuna v vsej Uniji v povezavi z ustreznimi postopkovnimi zaščitnimi ukrepi za gospodarske subjekte, ki so predmet preiskave.

Splošni cilj predloga je okrepiti zaščito finančnih interesov Unije. To bo doseženo s tremi specifičnimi cilji za:

- prilagoditev delovanja urada OLAF ustanovitvi EJT,
- povečanje učinkovitosti preiskovalnih nalog urada OLAF ter
- pojasnitev in poenostavitev izbranih določb Uredbe št. 883/2013.

Komisija je v evalvacijskem poročilu že navedla, da bi lahko predlogu, ki vsebuje te ciljno usmerjene spremembe, sledil obsežnejši postopek za posodobitev okvira za urad OLAF, ki v osnovi izhaja iz časa ustanovitve urada OLAF leta 1999. To bi lahko bila priložnost za razmislek o drugih temeljitih spremembah v kontekstu področij in trendov pri goljufijah v 21. stoletju, v okviru katere bi bilo treba upoštevati izkušnje, pridobljene pri sodelovanju med EJT in uradom OLAF. Prav tako bi omogočilo upoštevanje drugih ugotovitev evalvacije, pa tudi vidikov pravnega okvira, pri katerih sta morda potrebna nadaljnji razmislek in razprava.

Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Sprememba Uredbe št. 883/2013 je posledica ustanovitve EJT, namenjena pa je zagotavljanju skladnosti pravnega okvira za zaščito finančnih interesov Unije. Po sprejetju direktive o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava in uredbe o EJT je to nadaljnji korak k okrepljenemu pravnemu okviru, ki zagotavlja, da se v boju proti goljufijam učinkovito uporabijo vsa razpoložljiva sredstva.

To je zlasti pomembno v okviru prizadevanj Unije za naslednji večletni finančni okvir. Učinkovita in ustrezna poraba proračuna Unije je ključni element za vzpostavitev zaupanja državljanov EU ter okrepitev dodane vrednosti evropskega projekta. Ustanovitev EJT in krepitev pravnega okvira urada OLAF prispevata k cilju Pogodbe glede visoke stopnje zaščite proračuna Unije na celotnem ozemlju Unije (člen 325 PDEU).

Skladnost z drugimi politikami Unije

Ta pobuda je skladna z drugimi zakonodajnimi pobudami, katerih cilj je povečati odpornost prihodkov, odhodkov in sredstev Unije na goljufije ter povečati sodelovanje med organi kazenskega pregona.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

Pravna podlaga

Predlog temelji na členu 325 PDEU in členu 106a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.

Subsidiarnost

Urad OLAF izvaja specifično evropsko nalogo – zaščito finančnih interesov Unije v okviru členov 317 in 325 PDEU –, ki se na enak način ne more izvajati na nacionalni ravni. Predlog se nanaša na preiskave, ki jih izvaja urad Unije in so trenutno urejene z uredbo Unije. Ne spreminja pristojnosti in odgovornosti držav članic na področju boja proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, tj. odgovornosti, ki jo države članice delijo z Unijo, ter ne razširja pooblastil in mandata urada OLAF.

Predlog se nanaša na odnose z EJT, ki bo organ Unije, ustanovljen na podlagi uredbe EU. Zato je za obravnavanje sodelovanja med uradom OLAF in EJT potrebno ukrepanje na ravni Unije.

Spremembe, namenjene boljšemu oblikovanju sklicevanj na nacionalno zakonodajo v pravnem okviru urada OLAF (v zvezi s pregledi in inšpekcijami na kraju samem ter dopustnostjo poročil urada OLAF) in pomoči, ki jo zagotovijo države članice (zlasti z zagotavljanjem dostopa uradu OLAF do bančnih podatkov), so pomembne zaradi zagotavljanja učinkovitega in skladnejšega izvajanja preiskav urada OLAF v vsej Uniji. Urad OLAF to potrebuje za učinkovito uporabo svojih preiskovalnih orodij v vseh državah članicah, da bi zaščitil evropski interes (finančne interese Unije), hkrati pa zagotovil ustrezne postopkovne zaščitne ukrepe za gospodarske subjekte, ki so predmet preiskav urada OLAF. Za uresničitev teh ciljev je treba ukrepati na ravni EU.

Sorazmernost

Predlagane spremembe so omejene na tisto, kar je potrebno za uresničitev predlaganih ciljev, in so torej v skladu z načelom sorazmernosti.

Spremembe v zvezi z EJT so posledica sprejetja Uredbe (EU) 2017/1939. Omejene so na tisto, kar je potrebno za prilagoditev delovanja urada OLAF, da se bodo izrazila načela odnosa med EJT in uradom OLAF iz navedene uredbe.

Poleg tega so obravnavani nekateri omejeni vidiki Uredbe, v zvezi s katerimi so se s prakso pokazale pomanjkljivosti v obstoječem sistemu. Čeprav so bile ugotovitve evalvacije obsežne, se spremembe predlagajo le tam, kjer so kratkoročno pomembne zaradi zagotavljanja učinkovitosti preiskav urada OLAF. Konkretna sprememba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje tega cilja in uravnovešanje različnih zadevnih pravnih interesov. Določbe o izvajanju pregledov na kraju samem so spremenjene le v obsegu, potrebnem za zagotavljanje, da lahko urad OLAF to preiskovalno orodje učinkovito uporablja v vseh državah članicah. Te spremembe ne vplivajo na uporabo nacionalnega prava v primerih, v katerih ostaja pomembno, tj. kadar morajo nacionalni organi pomagati uradu OLAF v skladu s svojimi nacionalnimi procesnimi pravili. To načelo velja tudi za novo določbo o dostopu do bančnih informacij: v Uredbi je bilo treba pojasniti, da bi morali pristojni nacionalni organi uradu OLAF pomagati pri dostopu do takih informacij, ki so bistvene za odkrivanje številnih vrst goljufij, to pa bodo storili v skladu z nacionalno zakonodajo.

Izbira instrumenta

Uredbo št. 883/2013 je treba spremeniti z isto vrsto instrumenta.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

Evalvacija Uredbe št. 883/2013

Komisija je 2. oktobra 2017 sprejela poročilo o evalvaciji uporabe Uredbe št. 883/2013. Priloženo mu je bilo mnenje nadzornega odbora OLAF.

V okviru evalvacije je bilo ugotovljeno, da je Uredba uradu OLAF omogočila, da dosega konkretne rezultate pri zaščiti proračuna EU. Evalvacija je pokazala tudi več pomanjkljivosti, ki negativno vplivajo na učinkovitost preiskav urada OLAF. Te ugotovitve se nanašajo na številna področja, povezana z uporabo Uredbe. Tista, ki so obravnavana v predlogu in se kratkoročno štejejo za bistvena zaradi krepitve okvira za preiskave urada OLAF, so povzeta v nadaljevanju.

Kar zadeva izvajanje preiskav, preiskovalna pooblastila urada OLAF izhajajo iz različnih aktov prava Unije, vključno z Uredbo. V različnih primerih je v teh aktih uporaba teh pooblastil odvisna od pogojev, ki jih določa nacionalno pravo, zlasti kar zadeva preglede na kraju samem in inšpekcije gospodarskih subjektov ter digitalne forenzične operacije, ki se izvajajo na ozemlju držav članic. Evalvacija je pokazala, da ni povsem jasno, v kakšnem obsegu Uredba št. 883/2013 določa uporabo nacionalnega prava. Različne razlage zadevnih določb in razlike med nacionalnimi zakonodajami povzročajo razdrobljenost v zvezi z izvrševanjem preiskovalnih pooblastil urada OLAF ter celo zmanjšujejo zmožnost urada OLAF, da bi uspešno izvajal preiskave v vseh državah članicah.

V evalvaciji se je predlagalo tudi, da bi bilo treba oceniti potrebo in možnost boljšega dostopa do informacij o bančnih računih v skladu z ustreznimi pogoji, ki bi lahko bili ključni za odkrivanje številnih primerov goljufij ali nepravilnosti. Za področje DDV je evalvacija pokazala, da bi bilo treba na tem področju pojasniti in okrepiti pristojnosti urada OLAF.

Pri evalvaciji so bili opredeljeni tudi nekateri primeri sodelovanja z nacionalnimi organi, ko je urad OLAF težko dobil potrebno pomoč, pri tem pa je bilo priznано, da so bile službe za usklajevanje boja proti goljufijam, uvedene z Uredbo št. 883/2013, v tem pogledu zelo pozitiven korak.

Kar zadeva nadaljnje ukrepanje na podlagi preiskav, se najpomembnejši dejavnik, ki vpliva na nadaljnje ukrepanje na podlagi priporočil urada OLAF, ugotovljenih v evalvaciji, nanaša

na pravila o dopustnosti dokazov, ki jih je urad OLAF zbral v okviru nacionalnih sodnih postopkov. Uredba določa, da poročila urada OLAF pomenijo dopustne dokaze na enak način in pod enakimi pogoji kot upravna poročila, ki jih pripravijo nacionalni upravni inšpektorji. Evalvacija je pokazala, da v nekaterih državah članicah to pravilo ne zagotavlja zadostne učinkovitosti dejavnosti urada OLAF.

Uredba urad OLAF tudi pooblašča, da državam članicam zagotovi pomoč pri usklajevanju njihovih ukrepov za zaščito finančnih interesov Unije. To je ključen element pristojnosti urada OLAF za podporo čezmejnemu sodelovanju med državami članicami. Vendar Uredba ne vsebuje podrobnih določb o načinih usklajevanja.

Nazadnje, v okviru evalvacije je bilo opredeljenih več določb Uredbe, ki bi se lahko pojasnile.

Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi

Uredba št. 883/2013 ureja izvajanje preiskav urada OLAF in mehanizme sodelovanja z institucionalnimi partnerji. Skupine zainteresiranih strani, na katere vpliva, so natančno opredeljene, večinoma znotraj institucionalnega okvira Unije in ustreznih organov držav članic. Za širšo javnost ni mogoče šteti, da nanjo neposredno vplivajo določbe Uredbe, da je odgovorna za njihovo uporabo ali da ima posebne dokaze, ki so potrebni za revizijo. Zato se odprto javno posvetovanje ni izvedlo.

Časovni načrt za pobudo je bil štiri tedne odprt za pridobitev mnenja javnosti, vendar povratne informacije niso bile prejete.

Izvedlo se je usmerjeno posvetovanje z ustreznimi skupinami zainteresiranih strani:

- posvetovanje z nacionalnimi organi (službami za usklajevanje boja proti goljufijam, sodnimi in izvršilnimi organi ter organi upravljanja) se je izvedlo v okviru raziskave. Ciljna skupina raziskave, ki se je razširjala prek služb za usklajevanje boja proti goljufijam, so bile vse države članice, prejetih pa je bilo 44 odgovorov iz 21 držav članic;
- posvetovanje z institucijami, organi, uradi in agencijami Unije je potekalo v okviru raziskave, na katero je bilo prejetih 28 odgovorov;
- akademiki in zagovorniki so svoje mnenje izrazili na namenski delavnici.

Velika večina zainteresiranih strani, s katerimi je potekalo posvetovanje, se je glede na prihodnjo ustanovitev EJT strinjala glede morebitne spremembe Uredbe št. 883/2013, da bi se uradu OLAF in EJT omogočilo tesno sodelovanje in vsakemu od njiju učinkovito izvajanje svojega mandata. Obstaja splošno soglasje, da so potrebna jasna pravila, da bi se preprečilo prekrivanje, poleg tega pa zagotovilo čim večje dopolnjevanje in preprečile vrzeli.

Zainteresirane strani, s katerimi je potekalo posvetovanje, so se različno strinjale glede potrebe po spremembi Uredbe št. 883/2013, da bi se izboljšala učinkovitost preiskav urada OLAF. Potreba po izboljšanju zmožnosti urada OLAF za učinkovito in skladno izvajanje preiskav v državah članicah je bila podprta v večini odgovorov. Večina je tudi podprla pojasnitev in okrepitev Uredbe glede DDV in dostopa urada OLAF do bančnih podatkov. Sodelujoči so izrazili različna stališča o zadevah, kot so dopustnost poročil urada OLAF v nacionalnih postopkih ali vloga in pooblastila služb za usklajevanje boja proti goljufijam.

Odbor stalnih predstavnikov (Coreper) je 16. februarja 2018 potrdil „izid postopka o poročilu Komisije o evalvaciji uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013“. Komisijo je pozval, naj se osredotoči zlasti na teme, ki so potrebne za nemoteno sodelovanje urada OLAF z EJT, ne da bi se pri tem razširile pristojnosti in pooblastila urada OLAF. Poleg tega je navedel več tem, za katere nekatere delegacije želijo, da se obravnavajo v predlogu.

O reviziji Uredbe št. 883/2013 so razpravljali tudi ministri držav članic za pravosodje, najprej na neformalnem sestanku v Sofiji 26. januarja 2018, nato pa na Svetu za pravosodje in notranje zadeve v Bruslju 8. in 9. marca 2018. Zadevni Svet je poudaril, da je sodelovanje med EJT in uradom OLAF bistveno, temeljiti pa bi moralo na jasni delitvi pristojnosti in odgovornosti, dopolnjevanju, preprečevanju konkurence ali podvajanju dela. V Uredbi št. 883/2013 bi bilo treba zajeti določbe iz uredbe o EJT, ki se nanašajo na odnos med obema uradoma.

Pri pripravi predloga se je upoštevalo tudi Mnenje nadzornega odbora urada OLAF št. 2/2017 o uporabi Uredbe št. 883/2013. V tem mnenju je poudarjeno, da bi bilo treba s spremenjeno Uredbo zagotoviti enotne razloge za vse preiskave, da bi se preprečile razdrobljenost in težave pri razlagi ter okrepila jasnost prava in procesnih jamstev. Obravnavana je potreba po dostopu do informacij v zvezi z bančnimi računi in denarnimi nakazili ter preiskovanju goljufij na področju davka na dodano vrednost v EU. Poziva se tudi k sodnemu nadzoru ter krepitvi procesnih jamstev in njihovem nadzoru, zlasti v okviru ustanovitve EJT in zaradi izboljšanja dopustnosti dokazov urada OLAF v sodnih postopkih. Poudarjena je potreba po jasnosti v prihodnji interakciji med uradom OLAF in EJT. Nazadnje, v mnenju se poziva tudi k pojasnitvi vloge in mandata nadzornega odbora ter njegovega dostopa do informacij v zvezi s preiskovalno funkcijo urada OLAF.

Poleg tega se je v okviru obsežnega posvetovanja z zainteresiranimi stranmi, ki je bilo izvedeno za evalvacijo uporabe Uredbe št. 883/2013, podprlo analitično delo, ki spremlja predlog.

Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj

V podporo pripravi tega predloga so se uporabile zunanja študija, izvedena za evalvacijo Uredbe št. 883/2013, in več neodvisnih študij. Posvetovanje s strokovnjaki je potekalo na namenski delavnici.

Ocena učinka

Ocena učinka se ni štela za potrebno. Predlogu je priložen analitični delovni dokument služb Komisije, ki temelji na obsežni uporabi evalvacijskega poročila, zunanjih študij in rezultatov navedenih posvetovanj.

Temeljne pravice

Temeljne pravice so zaščitene v okviru preiskav urada OLAF, tudi s posebnimi določbami o procesnih jamstvih v Uredbi št. 883/2013 in Uredbi št. 2185/1996, ki se uporabljajo za preglede in inšpekcije na kraju samem. Poleg tega mora urad OLAF na splošno zagotoviti, da se pri njegovih dejavnostih spoštujejo pravice, določene v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina).

Novi člen 9 o procesnih jamstvih je bil uveden ob sprejetju Uredbe št. 883/2013. V členu 9 je ponovno navedena vrsta načel, ki so bistvena v preiskavah urada OLAF, vključno zlasti z dolžnostjo urada OLAF, da poskuša pridobiti dokaze v korist preiskovanca in zoper njega, pravico do objektivne in nepristranske preiskave, domnevo nedolžnosti in pravico, da se zadevna oseba izogne izpovedovanju zoper sebe. Člen 9 nadalje med drugim vsebuje posebne določbe o:

- pravici preiskovancev in prič do predhodnega obvestila pred zaslišanjem,
- pravici preiskovancev, da ob zaključku preiskave in pred pripravo sklepnih ugotovitev podajo pripombe v zvezi z dejstvi v zadevi, in dolžnosti urada OLAF, da se vse morebitne pripombe navedejo v končnem poročilu o preiskavi,

- pravici prič, da se zaslišanje prekine in da je zaslišanec obveščen o svojih pravicah, če se izkaže, da bi lahko bila priča preiskovanec,
- pravici zaslišancev, da uporabljajo kateri koli uradni jezik institucij Unije (od uradnikov ali drugih uslužbencev Unije se lahko zahteva, da uporabljajo tisti uradni jezik institucij, ki ga zelo dobro obvladajo) ter da potrdijo zapisnik zaslišanja ali podajo pripombe nanj; za preiskovance ti dve pravici dopolnjuje pravica do pomoči osebe po lastni izbiri in prejema izvoda zapisnika zaslišanja,
- pravici uradnikov, drugih uslužbencev, članov institucije ali organa Unije, vodje urada ali agencije ali članov osebja, da so obveščeni o tem, kadar preiskava pokaže, da bi lahko bili preiskovanec, in pravici, da podajo pripombe, kadar urad OLAF nacionalne organe obvesti pred začetkom notranje preiskave ali med njo.

Novi člen 9 o procesnih jamstvih dopolnjujejo določbe o:

- potrebi po pisnem pooblastilu generalnega direktorja za izvajanje preiskovalnih nalog, v katerem so navedeni predmet in namen preiskave, pravna podlaga za preiskavo ter preiskovalna pooblastila, ki izhajajo iz navedene pravne podlage (člen 7(2)),
- preskusu zakonitosti (člen 17(7)), da se pred začetkom izvajanja preiskovalnih dejavnosti preverijo njihova zakonitost (vključno s spoštovanjem procesnih jamstev in temeljnih pravic), sorazmernost in potrebnost, in splošnem pregledu končnih poročil,
- zaupnosti in varstvu podatkov (člen 10),
- različnih notranjih in zunanjih kontrolah (možnost, da se vsaka oseba, na katero vpliva preiskava, pritoži uradu OLAF) in kontrolah, ki jih izvajajo nadzorni odbor, Evropski nadzornik za varstvo podatkov, Evropski varuh človekovih pravic, Evropsko računsko sodišče in Sodišče v skladu s svojimi ustreznimi pooblastili.

Ta sklop določb in kontrol določa standard za zaščito procesnih jamstev in temeljnih pravic oseb, vključenih v preiskave urada OLAF, ki je primeren in v skladu z dejstvom, da urad OLAF izvaja upravne preiskave z uporabo upravnih pooblastil. Poleg tega se preiskave urada OLAF zaključijo s poročilom in priporočili, na podlagi katerih po potrebi ukrepajo drugi organi. Kadar taki drugi organi pripravijo sklep, ki vpliva na pravni položaj preiskovancev, veljajo dodatne procesne pravice in jamstva v skladu z veljavnim pravnim okvirom.

Pravni okvir o procesnih jamstvih v preiskavah urada OLAF, kot izhaja iz Uredbe št. 883/2013, je bil v okviru evalvacije na splošno priznan kot pozitivna izboljšava za varstvo pravic posameznikov, ki so predmet preiskave urada OLAF. V zvezi s tem evalvacija ni pokazala potrebe po reviziji veljavnih določb.

Predlagane spremembe ne vplivajo na splošno ravnovesje med preiskovalnimi pooblastili urada OLAF in procesnimi pravicami preiskovancev. Pooblastila urada OLAF se s to pobudo ne bodo spremenila, čeprav bodo v več primerih pojasnjena. Spremembe, predlagane glede izvajanja pregledov in inšpekcij na kraju samem, ohranjajo veljavna pooblastila in bi jasneje zajele uporabo nacionalne zakonodaje, s čimer bi zagotovile tudi večjo jasnost veljavnih zaščitnih ukrepov in pravic zadevnih gospodarskih subjektov.

Poleg tega je v predlogu pojasnjeno, da se procesna jamstva iz Uredbe št. 883/2013 ter drugih aktov Unije uporabljajo za te preglede in inšpekcije na kraju samem. To vključuje pravico do

izogibanja izpovedovanju zoper sebe, pravico do pomoči osebe po lastni izbiri in pravico do uporabe jezika države članice, v kateri se izvaja pregled. Dodatna jamstva se bodo uporabljala v primerih, kadar bo zaradi upiranja gospodarskega subjekta za izvedbo pregleda potrebna pomoč nacionalnih organov, ali v drugih primerih, kadar uradu OLAF v okviru pregleda pomagajo organi držav članic. V takih primerih se bo uporabljalo nacionalno pravo, vključno s procesnimi jamstvi, v okviru splošne dolžnosti držav članic, da zagotovijo učinkovito delovanje urada OLAF.

Zaradi sodelovanja med uradom OLAF in EJT ter zaradi novih določb o pomoči nacionalnih organov pri dostopu do bančnih podatkov in o sodelovanju z mrežo Eurofisc bo morda potrebna izmenjava osebnih podatkov. Urad OLAF bo pri takih prenosih uporabljal določbe Uredbe št. 45/2001. Da bi se zajele sedanje prakse in okrepilo varstvo podatkov, predlog spreminja člen 10(4), ki je uradu OLAF omogočal imenovanje uradne osebe za varstvo podatkov, da bi to postala obveznost.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Predlagane spremembe Uredbe nimajo nobenih posledic za proračun Unije.

5. DRUGI ELEMENTI

Izvedbeni načrti ter ureditve spremljanja, ocenjevanja in poročanja

V skladu s smernicami za boljše pravno urejanje ni treba pripraviti načrta izvajanja Uredbe.

V okviru vzpostavitve EJT in opredelitve podrobnih načinov operativnega sodelovanja bosta morala urad OLAF in EJT skleniti delovne dogovore.

Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

I. Odnosi z EJT

Splošna načela

Člena 1(4a) in 12g določata splošna načela odnosa med uradom OLAF in EJT. Ustrezata členu 101 Uredbe (EU) 2017/1939, ki zahteva tesen in dopolnilni odnos, da se za zaščito proračuna Unije uporabijo vsa razpoložljiva sredstva. Določeni so delovni dogovori, saj bodo potrebni zaradi določitve konkretnih načinov sodelovanja in izmenjave informacij.

Poročanje Evropskemu javnemu tožilstvu

Člen 12c uradu OLAF nalaga obveznost, naj EJT brez nepotrebnega odlašanja poroča o vsakem ravnanju, za katero bi lahko EJT izvajalo svojo pristojnost, kakor je določeno v členu 24 Uredbe (EU) 2017/1939. Poročilo bi moralo vsebovati minimalne informacije iz člena 24 Uredbe (EU) 2017/1939. Urad OLAF lahko predhodno oceni prejete informacije, s čimer zagotovi, da so informacije, ki se posredujejo EJT, ustrezno utemeljene in vsebujejo potrebne elemente. Člen 12c odraža tudi določbo iz Uredbe (EU) 2017/1939, da lahko institucije, organi, uradi in agencije Unije urad OLAF zaprosijo, naj to preverjanje izvede v njihovem imenu.

Nepodvajanje preiskav, podpora EJT in dopolnilne preiskave

Člen 12d odraža člen 101(2) Uredbe (EU) 2017/1939, ki določa, da urad OLAF ne začne vzporedne preiskave glede istih dejstev, ki so predmet preiskave EJT. Vzpostavlja tudi mehanizem posvetovanja zaradi preverjanja, ali EJT izvaja preiskavo.

Člen 12e vsebuje posebna procesna pravila, ki se uporabljajo za zahteve EJT uradu OLAF glede podpore ali dopolnjevanja dejavnosti EJT v skladu s členom 101(3) Uredbe (EU) 2017/1939.

Člen 12f določa, da lahko urad OLAF v ustrezno utemeljenih primerih, da bi se omogočilo sprejetje previdnostnih ukrepov ali finančnih, disciplinskih ali upravnih ukrepov, začne ali nadaljuje upravno preiskavo, ki dopolnjuje kazensko preiskavo, ki jo izvaja EJT. To je v skladu z Uredbo (EU) 2017/1939, ki določa, da bi bilo treba za zaščito finančnih interesov Unije uporabiti vsa razpoložljiva sredstva (člen 101(1)) in da pravilo glede nepodvajanja ne bi smelo posegati v pristojnost urada OLAF, da začne upravno preiskavo na lastno pobudo in ob tesnem posvetovanju z EJT (uvodna izjava 103). Ta določba omogoča upravne preiskave, ki niso namenjene preverjanju morebitnih elementov kaznivega dejanja, ampak so osredotočene na zagotavljanje izterjave ali na pripravo podlage za upravne ali disciplinske ukrepe. Primeri, v katerih lahko upravni ukrepi koristno dopolnjujejo dejavnost EJT, vključujejo npr. upravno izterjavo, kadar je prisotno tveganje zastaranja ali pa so zadevni zneski zelo visoki, ali potrebo po preprečevanju nadaljnjih izdatkov v tveganih okoliščinah z upravnimi ukrepi.

Da bi se zaščitila učinkovitost preiskav in pregona, ki jih izvaja EJT, člen 12f omogoča EJT, da nasprotuje začetku ali nadaljevanju preiskave urada OLAF ali izvajanju nekaterih ukrepov v zvezi s to preiskavo. Ta možnost je v skladu s členom 101(3) Uredbe (EU) 2017/1939, saj je odsotnost ugovora EJT funkcionalno enakovredna zahtevi v skladu s to določbo.

Druge določbe

Predlaga se več prilagoditev veljavnih določb Uredbe št. 883/2013, da bi se zajela ustanovitve EJT (člen 8(1) in (4), člen 9(4), člen 16 ter člen 17(5) in (8)).

II. Povečanje učinkovitosti preiskovalnih nalog urada OLAF

Pregledi in inšpekcije na kraju samem ter pomoč nacionalnih organov

Namen predloga je odstraniti dvoumnosti in ovire, ki so se pokazale pri evalvaciji, in sicer z boljšim oblikovanjem sklicevanj na nacionalno zakonodajo, da se zagotovi učinkovitejša in doslednejša uporaba pristojnosti urada OLAF za izvajanje pregledov in inšpekcij na kraju samem, ne da bi se spremenil način delovanja Uredbe v zvezi z državami članicami.

S spremembo člena 3 se pojasnjuje, da za ravnanje urada OLAF pri pregledih in inšpekcijah na kraju samem, kjer se gospodarski subjekti strinjajo s pregledom urada OLAF, velja samo pravo Unije (Uredba št. 883/2013 in Uredba št. 2185/1996). To vključuje procesna jamstva Uredbe št. 883/2013 in Uredbe št. 2185/1996, katerih uporaba v okviru pregledov in inšpekcij na kraju samem je pojasnjena v členu 3(5). Kadar gospodarski subjekt ne sodeluje in urad OLAF potrebuje pomoč nacionalnih organov ali prejme njihovo pomoč iz drugih razlogov, člena 3(7) in 7(3) ohranjata načelo, da se taka pomoč zagotovi v skladu z nacionalnim pravom. Člen 3(3) določa, da morajo gospodarski subjekti sodelovati z uradom OLAF med njegovimi preiskavami.

Te spremembe člena 3, ki se nanašajo na veljavno pravo za izvajanje pregledov in inšpekcij na kraju samem, so pojasnila v skladu z razlago Uredbe št. 883/2013, ki jo je Splošno sodišče navedlo v nedavni sodbi z dne 3. maja 2018 v zadevi T-48/16, Sigma Orionis SA proti Evropski komisiji¹. Sodišče je razsodilo, da urad OLAF, kadar gospodarski subjekt temu ne nasprotuje, preglede in inšpekcije na kraju samem izvede na podlagi Uredbe št. 883/2013 in Uredbe št. 2185/1996 ter pisnega pooblastila generalnega direktorja urada OLAF. Pravo Unije nadomešča nacionalno pravo, kadar zadevo ureja Uredba št. 883/2013 ali Uredba št. 2185/1996. Poleg tega je menilo, da določbe (v Uredbi št. 2185/1996), ki se nanašajo na

¹ Še ni objavljeno. Glej točke od 73 do 118.

morebitno nasprotovanje zadevnega gospodarskega subjekta pregledu, ne vključujejo obstoja „pravice do nasprotovanja“, ampak le zagotavljajo posledico, da se lahko pregled izvede s pomočjo nacionalnih organov (na podlagi nacionalnega prava). Kar zadeva procesna jamstva, Sodišče opozarja, da mora urad OLAF spoštovati temeljne pravice iz prava Unije, zlasti iz Listine.

Namen sprememb členov 8(2) in (3) ter 12(3) je zagotoviti učinkovitost ukrepov urada OLAF v primerih, kadar se Uredba sklicuje na uporabo nacionalnega prava.

Informacije o bančnih računih

Člen 7(3) je spremenjen, da pojasni dolžnost držav članic glede pomoči uradu OLAF s posredovanjem informacij o bančnih računih. Da bi se povečala učinkovitost preiskav urada OLAF, bi to moralo vključevati informacije o imetnikih bančnih računov v osrednjih nacionalnih registrih bančnih računov ali sistemih za pridobivanje podatkov v državah članicah (peta direktiva o preprečevanju pranja denarja, o kateri sta se sozakonodajalca Unije dogovorila decembra 2017). V primerih, kadar so take informacije potrebne zaradi načina delovanja storilcev preiskovanih goljufij, bi bilo treba posredovati tudi informacije o finančnih transakcijah. Načelo, ki je že določeno v Uredbi, tj. da se bo taka pomoč zagotovila v skladu z nacionalnim pravom, se bo ohranilo.

DDV

Člen 3(1) je pojasnjen za zagotovitev, da so pregledi in inšpekcije na kraju samem uradu OLAF na voljo na vseh področjih njegovega mandata. Poleg tega, da se omogoči učinkovito sodelovanje z državami članicami, sprememba člena 12(5) uradu OLAF omogoča izmenjavo informacij z mrežo Eurofisc, vzpostavljeno z Uredbo št. 904/2010.

Dopustnost dokazov, ki jih zbere urad OLAF

Sprememba člena 11(2) ohranja načelo enakovrednosti pravil, ki se uporabljajo za upravna poročila, ki jih pripravijo nacionalni upravni inšpektorji v okviru kazenskega postopka. Uvaja načelo dopustnosti poročil urada OLAF – le na podlagi preverjanja pristnosti – v nekazenskih sodnih postopkih pred nacionalnimi sodišči in v upravnih postopkih v državah članicah. Nazadnje, določba zagotavlja tudi dopustnost poročil v upravnih in sodnih postopkih na ravni Unije. S tem se bo izboljšala učinkovita uporaba rezultatov preiskav urada OLAF, pri čemer se ne bo posegalo v oceno takih dokazov.

Službe za usklajevanje boja proti goljufijam

Člen 12a nadalje določa vlogo služb za usklajevanje boja proti goljufijam v državah članicah, da bi se uradu OLAF zagotovila pomoč, ki jo potrebuje, da bi bile njegove preiskave učinkovite. Njihova organizacija in pooblastila ostajajo v pristojnosti posamezne države članice. Službe za usklajevanje boja proti goljufijam lahko uradu OLAF pomagajo pri zunanjih in notranjih preiskavah in usklajevalnih dejavnostih ter sodelujejo med seboj.

Usklajevalne dejavnosti

Člen 12b uvaja novo določbo, v kateri so opredeljene usklajevalne dejavnosti, ki jih lahko izvaja urad OLAF.

III. Pojasnitev in poenostavitev

S spremembo člena 4(2) je izvajanje digitalnih forenzičnih operacij prilagojeno tehnološkemu napredku.

S spremembami členov 3(9), 11(3) in 12(1) se poveča skladnost pravil o notranjih in zunanjih preiskavah.

S spremembo člena 7(6) je pojasnjeno, da se lahko institucije, organi, uradi in agencije Unije kadar koli posvetujejo z uradom OLAF, da bi odločali o previdnostnih ukrepih.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o spremembi Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), v zvezi s sodelovanjem z Evropskim javnim tožilstvom in učinkovitostjo preiskav urada OLAF**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 325 Pogodbe v povezavi s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti členom 106a Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Računskega sodišča²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija je s sprejetjem Direktive (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta³ ter Uredbe Sveta (EU) 2017/1939⁴ bistveno okrepila sredstva, ki so na voljo za zaščito finančnih interesov Unije z uporabo kazenskega prava. Evropsko javno tožilstvo (v nadaljnjem besedilu: EJT) bo imelo v sodelujočih državah članicah pristojnost za izvajanje kazenskih preiskav in vložitev obtožnic v zvezi s kaznivimi dejanji, ki škodijo proračunu Unije, kakor je opredeljeno v Direktivi (EU) 2017/1371.
- (2) Evropski urad za boj proti goljufijam (v nadaljnjem besedilu: Urad) izvaja upravne preiskave upravnih nepravilnosti in kaznivih dejanj. Ob koncu svojih preiskav lahko nacionalnim organom pregona poda sodna priporočila, katerih namen je omogočiti obtožbe in pregon v državah članicah. V prihodnosti bo v državah članicah, ki sodelujejo v EJT, o sumih kaznivih dejanj poročal zadevnemu tožilstvu in z njim sodeloval v okviru njegovih preiskav.
- (3) Zato bi bilo treba po sprejetju Uredbe (EU) 2017/1939 spremeniti Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁵. Določbe, ki urejajo odnos med EJT in Uradom v Uredbi (EU) 2017/1939, bi bilo treba zajeti in dopolniti s pravili iz Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013, da bi se s sinergijami med obema organoma zagotovila najvišja raven zaščite finančnih interesov Unije.

² UL C [...], [...], str. [...].

³ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

⁴ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

⁵ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

- (4) Zaradi skupnega cilja ohranjanja integritete proračuna Unije bi morala Urad in EJT vzpostaviti in vzdrževati tesen odnos, ki temelji na iskrenem sodelovanju in je namenjen zagotavljanju dopolnjevanja njunih mandatov in usklajevanju njunih dejavnosti, zlasti v zvezi z obsegom okrepljenega sodelovanja za ustanovitev EJT. Odnos bi moral nazadnje prispevati k zagotavljanju, da se za zaščito finančnih interesov Unije uporabijo vsa sredstva in prepreči nepotrebno podvajanje prizadevanj.
- (5) Urad, pa tudi vse institucije, organi, uradi in agencije Unije ter pristojni nacionalni organi morajo v skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 EJT brez nepotrebne odlašanja poročati o vsakem kaznivem ravnanju, za katero bi lahko EJT izvajalo svojo pristojnost. Ker je Urad pristojen za izvajanje upravnih preiskav goljufij, korupcije in drugih nezakonitih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije, je v najboljšem položaju in najboljše opremljen, da deluje kot naravni partner in prednostni vir informacij za EJT.
- (6) Elementi, ki kažejo na morebitno kaznivo ravnanje, za katero je pristojno EJT, so lahko v praksi prisotni v prvotnih obtožbah, ki jih je prejel Urad, ali pa se lahko pojavijo šele med upravno preiskavo, ki jo Urad začne na podlagi sumov o upravni nepravilnosti. Da bi Urad izpolnil svojo obveznost poročanja EJT, bi moral odvisno od primera o kaznivem ravnanju poročati na kateri koli stopnji pred preiskavo ali med njo.
- (7) Uredba (EU) 2017/1939 določa minimalne elemente, ki bi jih morala praviloma vsebovati poročila. Da bi Urad ugotovil te elemente in zbral potrebne informacije, bo morda moral opraviti predhodno oceno obtožb. Urad bi moral izvesti to oceno hitro in s sredstvi, ki ne ogrožajo morebitne prihodnje kazenske preiskave. Po zaključku ocenjevanja bi moral v primeru ugotovljenega suma kršitve, ki je v pristojnosti EJT, poročati zadevnemu tožilstvu.
- (8) Glede na strokovno znanje Urada bi morale imeti institucije, organi, uradi in agencije Unije možnost, da Urad izkoristijo za izvedbo take predhodne ocene prijav domnevnih kaznivih dejanj.
- (9) Urad v skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 načeloma ne bi smel začeti upravne preiskave, ki je vzporedna preiskavi, ki jo EJT izvaja na podlagi istih dejstev. Vendar bo Urad v nekaterih primerih zaradi zaščite finančnih interesov Unije pred koncem kazenskega postopka, ki ga je začelo EJT, morda moral izvesti dopolnilno upravno preiskavo, da bi se ugotovilo, ali so potrebni previdnostni ukrepi ali pa je treba sprejeti finančne, disciplinske ali upravne ukrepe. Te dopolnilne preiskave so lahko med drugim primerne, kadar je treba izterjati zneske v proračun Unije na podlagi posebnih pravil o zastaranju, kadar so tvegani zneski zelo visoki ali kadar se je treba izogniti nadaljnjim izdatkom v tveganih okoliščinah z upravnimi ukrepi.
- (10) Uredba (EU) 2017/1939 določa, da lahko EJT od Urada zahteva take dopolnilne preiskave. Kadar je EJT ne zahteva, bi morala biti taka dopolnilna preiskava pod določenimi pogoji mogoča tudi na pobudo Urada. EJT bi zlasti moralo imeti možnost, da nasprotuje začetku ali nadaljevanju preiskave Urada ali izvajanju posebnih ukrepov v zvezi s preiskavo. Razlogi za to nasprotovanje bi morali temeljiti na potrebi po zaščiti učinkovitosti preiskave EJT in bi morali biti sorazmerni s tem ciljem. Urad ne bi smel izvajati ukrepa, ki mu je nasprotovalo EJT. Če EJT ne nasprotuje, bi moral Urad preiskavo izvesti ob tesnem posvetovanju z EJT.
- (11) Urad bi moral EJT dejavno podpirati pri izvajanju preiskav. V zvezi s tem lahko EJT od Urada zahteva, naj podpre ali dopolni njegovo kazensko preiskavo z izvajanjem

pooblastil na podlagi te uredbe. Urad bi moral v teh primerih te dejavnosti izvajati v mejah svojih pristojnosti in v okviru, predvidenem v tej uredbi.

- (12) Da bi se zagotovilo učinkovito usklajevanje med Uradom in EJT, bi si morala redno izmenjevati informacije. Izmenjava informacij v fazah pred začetkom preiskav s strani Urada in EJT je zlasti pomembna zaradi zagotavljanja ustreznega usklajevanja med ustreznimi ukrepi in preprečevanja podvajanja. Urad in EJT bi morala načine te izmenjave informacij in pogoje zanjo določiti v svojih delovnih dogovorih.
- (13) V poročilu Komisije o evalvaciji uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013⁶, ki je bilo sprejeto 2. oktobra 2017, je bilo ugotovljeno, da so spremembe pravnega okvira iz leta 2013 prinesle jasne izboljšave glede vodenja preiskav, sodelovanja s partnerji in pravic zadevnih oseb. Hkrati je evalvacija pokazala nekatere pomanjkljivosti, ki vplivajo na uspešnost in učinkovitost preiskav.
- (14) Najbolj nedvoumne ugotovitve iz evalvacije Komisije je treba obravnavati s spremembo Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013. To so bistvene spremembe, ki so kratkoročno potrebne, da se okrepi okvir za preiskave Urada, s čimer bi se ohranil trden in dobro delujoč Urad, ki bi dopolnjeval uporabo kazenskega prava s strani EJT z uporabo upravnih preiskav, vendar ne spreminjajo njegovega mandata ali pooblastil. Zlasti se nanašajo na področja, na katerih danes pomanjkanje jasnosti Uredbe ovira učinkovito izvajanje preiskav Urada, kot so izvajanje pregledov na kraju samem, možnost dostopa do informacij o bančnih računih ali dopustnost poročil o zadevah, ki jih pripravi Urad, kot dokazov.
- (15) Te spremembe ne vplivajo na procesna jamstva, ki se uporabljajo v okviru preiskav. Urad mora uporabljati procesna jamstva Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 in Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96⁷ ter tista iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Urad v skladu s tem okvirom preiskave izvaja objektivno, nepristransko in zaupno, poskuša pridobiti dokaze v korist preiskovanca in zoper njega ter izvaja preiskovalna dejanja na podlagi pisnega pooblastila in po preskusu zakonitosti. Urad mora zagotoviti spoštovanje pravic zadevnih oseb, ki so predmet njegovih preiskav, vključno z domnevo nedolžnosti in pravico, da se izogne izpovedovanju zoper sebe. Preiskovanci imajo med zaslišanjem med drugim pravico do pomoči osebe po lastni izbiri, pravico, da potrdijo zapisnik zaslišanja, in pravico, da uporabljajo kateri koli uradni jezik Unije. Preiskovanci imajo tudi pravico, da pred pripravo sklepnih ugotovitev podajo pripombe v zvezi z dejstvi v zadevi.
- (16) Urad izvaja preglede in inšpekcije na kraju samem, ki mu omogočajo dostop do prostorov in dokumentacije gospodarskih subjektov v okviru njegovih preiskav domnevnih goljufij, korupcije ali drugih nezakonitih ravnanj, ki škodijo finančnim interesom Unije. Ti se izvajajo v skladu s to uredbo in Uredbo (Euratom, ES) št. 2185/96, ki v nekaterih primerih določata, da je uporaba teh pooblastil odvisna od pogojev, ki jih določa nacionalno pravo. Komisija je pri evalvaciji ugotovila, da obseg, v katerem bi se moralo uporabljati nacionalno pravo, ni vedno določen, zaradi česar ovira učinkovitost preiskovalnih dejavnosti Urada.
- (17) Zato je treba pojasniti primere, v katerih bi se moralo med preiskavami Urada uporabljati nacionalno pravo, ne da bi se spremenila pooblastila, ki jih ima Urad, ali

⁶ COM(2017) 589. Poročilu sta bila priložena evalvacijski delovni dokument služb Komisije, SWD(2017) 332, in mnenje nadzornega odbora Urada št. 2/2017.

⁷ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

način delovanja Uredbe v zvezi z državami članicami. To pojasnilo odraža nedavno sodbo Splošnega sodišča v zadevi T-48/16, Sigma Orionis SA proti Evropski komisiji.

- (18) Za preglede in inšpekcije na kraju samem, ki jih izvaja Urad, bi se moralo v primerih, kadar se zadevni gospodarski subjekt strinja s pregledom, uporabljati le pravo Unije. To bi moralo Uradu omogočiti učinkovito in dosledno izvajanje preiskovalnih pooblastil v vseh državah članicah, s čimer bi se prispevalo k visoki ravni zaščite finančnih interesov Unije v vsej Uniji v skladu s členom 325 Pogodbe o delovanju Evropske unije.
- (19) Kadar Urad potrebuje pomoč pristojnih nacionalnih organov, zlasti kadar gospodarski subjekt nasprotuje pregledu in inšpekciji na kraju samem, bi morale države članice zagotoviti učinkovito delovanje Urada ter mu zagotoviti potrebno pomoč v skladu z ustreznimi pravili nacionalnega procesnega prava.
- (20) V Uredbi (EU, Euratom) št. 883/2013 bi bilo treba uvesti dolžnost gospodarskih subjektov, da sodelujejo z Uradom. To je v skladu z njihovo obveznostjo na podlagi Uredbe (Euratom, ES) št. 2185/96, da za izvajanje pregledov in inšpekcij na kraju samem zagotovijo dostop do prostorov, zemljišč, prevoznih sredstev ali drugih prostorov in površin, ki jih uporabljajo v poslovne namene, in obveznostjo iz člena 129⁸ finančne uredbe, da vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodeluje pri zaščiti finančnih interesov Unije, tudi v okviru preiskav, ki jih izvaja Urad.
- (21) Urad bi moral imeti možnost, da v okviru te dolžnosti sodelovanja od gospodarskih subjektov, ki bi lahko bili vpleteni v zadevo v preiskavi ali bi lahko imeli ustrezne informacije, zahteva predložitve ustreznih informacij. Pri izpolnjevanju takih zahtev gospodarskim subjektom ni treba priznati, da so storili nezakonito dejanje, vendar morajo odgovoriti na konkretna vprašanja in zagotoviti dokumente, tudi ko je mogoče tako informacijo uporabiti proti njim ali proti drugemu subjektu kot dokazno gradivo za ugotavljanje nezakonitega dejanja.
- (22) Gospodarski subjekti bi morali imeti možnost, da med pregledi in inšpekcijami na kraju samem uporabljajo kateri koli uradni jezik države članice, v kateri poteka pregled, in pravico do pomoči osebe po lastni izbiri, vključno z zunanjim pravnim svetovalcem. Vendar prisotnost pravnega svetovalca ne bi smela biti pravni pogoj za veljavnost pregledov in inšpekcij na kraju samem. Da bi se zagotovila učinkovitost pregledov in inšpekcij na kraju samem, zlasti kar zadeva tveganje za izginotje dokazov, bi moral Urad imeti možnost dostopa do prostorov, zemljišč, prevoznih sredstev ali drugih prostorov in površin, ki se uporabljajo za poslovne namene, ne da bi moral čakati, da se gospodarski subjekt posvetuje s svojim pravnim svetovalcem. Pred začetkom izvajanja pregleda bi se lahko strinjal le s kratko razumno zamudo zaradi posvetovanja s pravnim svetovalcem. Vsaka taka zamuda mora biti čim manjša.
- (23) Da bi se zagotovila preglednost, bi moral Urad pri izvajanju pregledov in inšpekcij na kraju samem gospodarskim subjektom zagotoviti ustrezne informacije o njihovi dolžnosti sodelovanja in posledicah v primeru zavrnitve sodelovanja, pa tudi postopku, ki se uporablja za pregled, vključno z veljavnimi postopkovnimi zaščitnimi ukrepi.
- (24) Urad ima pri notranjih in po potrebi zunanjih preiskavah dostop do vseh pomembnih informacij, s katerimi razpolagajo institucije, organi, uradi in agencije. Kot je bilo predlagano v evalvaciji Komisije, je treba pojasniti, da bi moral biti tak dostop mogoč

⁸ Člen 129 bo dodan Uredbi (EU) 2018/XX Evropskega parlamenta in Sveta (nova finančna uredba), glede katere se je doseglo politično soglasje in ki naj bi bila sprejeta v naslednjih mesecih.

ne glede na nosilec, na katerem so shranjene te informacije ali podatki, da se upošteva razvoj tehnološkega napredka.

- (25) Za bolj usklajen okvir za preiskave Urada bi bilo treba pravila, ki se uporabljajo za notranje in zunanje preiskave, dodatno uskladiti, da se odpravijo nekatere neskladnosti, ugotovljene v evalvaciji Komisije, kadar različna pravila niso utemeljena. Zagotoviti bi bilo na primer treba, da bi se lahko poročila in priporočila, pripravljena po opravljeni zunanji preiskavi, tako kot pri notranjih preiskavah poslala zadevni instituciji, organu, uradu ali agenciji, da sprejme ustrezne ukrepe. Kadar je to mogoče v skladu z njegovimi pooblastili, bi moral Urad zadevno institucijo, organ, urad ali agencijo podpreti pri ukrepanju na podlagi njegovih priporočil. Da bi se dodatno zagotovilo sodelovanje med Uradom ter institucijami, organi, uradi in agencijami, bi moral Urad zadevno institucijo, organ, urad ali agencijo Unije po potrebi obvestiti, kadar se odloči, da ne bo začel zunanje preiskave, na primer, kadar je bila institucija, organ, urad ali agencija Unije vir prvotnih informacij.
- (26) Urad bi moral razpolagati z ustreznimi sredstvi za sledenje toku denarja, da bi odkril način delovanja, značilen za številna goljufiva ravnanja. Danes lahko s sodelovanjem in pomočjo nacionalnih organov v več državah članicah pridobi bančne informacije, ki so pomembne za njegovo preiskovalno dejavnost in shranjene pri kreditnih institucijah. Da bi se zagotovil učinkovit pristop v vsej Uniji, bi bilo treba v Uredbi določiti dolžnost pristojnih nacionalnih organov, da Uradu zagotovijo informacije o bančnih in plačilnih računih v okviru svoje splošne dolžnosti, da mu zagotovijo pomoč. To sodelovanje bi praviloma moralo potekati prek finančnoobveščevalnih enot v državah članicah. Pri zagotavljanju te pomoči Uradu bi morali nacionalni organi ravnati v skladu z ustreznimi določbami procesnega prava, predvidenimi v nacionalni zakonodaji zadevne države članice.
- (27) Hitro posredovanje informacij s strani Urada zaradi sprejetja preventivnih ukrepov je bistveno orodje za zaščito finančnih interesov Unije. Da bi v zvezi s tem zagotovili tesno sodelovanje med Uradom ter institucijami, uradi, organi in agencijami Unije, bi bilo treba slednjim omogočiti, da se kadar koli posvetujejo z Uradom, da bi odločali o ustreznih preventivnih ukrepih, vključno z ukrepi za zaščito dokazov.
- (28) Poročila, ki jih pripravi Urad, so danes dopustni dokazi v upravnih ali sodnih postopkih na isti način in pod istimi pogoji kot upravna poročila, ki jih pripravijo nacionalni upravni inšpektorji. Pri evalvaciji Komisije je bilo ugotovljeno, da to pravilo v nekaterih državah članicah ne zagotavlja zadostne učinkovitosti dejavnosti Urada. Da bi se povečali učinkovitost in dosledna raba poročil Urada, bi bilo treba z Uredbo zagotoviti dopustnost takih poročil v nekazenskih sodnih postopkih pred nacionalnimi sodišči ter v upravnih postopkih v državah članicah. Pravilo, ki zagotavlja enakovrednost s poročili nacionalnih upravnih inšpektorjev, bi moralo še naprej veljati v primeru nacionalnih kazenskih sodnih postopkov. Uredba bi morala zagotoviti tudi dopustnost poročil, ki jih pripravi Urad, v upravnih in sodnih postopkih na ravni Unije.
- (29) Mandat Urada vključuje zaščito prihodkov v proračun Unije, ki izhajajo iz lastnih sredstev iz naslova DDV. Na tem področju bi moral biti Urad sposoben podpreti in dopolniti dejavnosti držav članic s preiskavami, izvedenimi v skladu z njegovimi pooblastili, usklajevanjem pristojnih nacionalnih organov v zapletenih, nadnacionalnih zadevah, ter podporo in pomočjo državam članicam in EJT. V ta namen bi moral imeti Urad možnost izmenjave informacij prek mreže Eurofisc, ustanovljene z Uredbo Sveta

(EU) št. 904/2010⁹, da bi spodbudil in olajšal sodelovanje v boju proti goljufijam na področju DDV.

- (30) Službe držav članic za usklajevanje boja proti goljufijam so bile uvedene z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013, da bi olajšale učinkovito sodelovanje in izmenjavo informacij, vključno z operativnimi informacijami, med Uradom in državami članicami. Pri evalvaciji je bilo ugotovljeno, da so pozitivno prispevale k delu Urada. Opredeljeno je bilo tudi, da bi bilo treba dodatno pojasniti njihovo vlogo in s tem zagotoviti, da ima Urad na voljo pomoč, ki jo potrebuje za zagotavljanje učinkovitosti svojih preiskav, ob tem pa organizacijo in pooblastila služb za usklajevanje boja proti goljufijam prepustiti vsaki posamezni državi članici. V zvezi s tem bi morale imeti službe za usklajevanje boja proti goljufijam možnost, da zagotovijo, pridobijo ali usklajujejo pomoč, ki jo Urad potrebuje za učinkovito izvajanje svojih nalog, in sicer pred zunanjo ali notranjo preiskavo, med njo ali po njej.
- (31) Dolžnost Urada, da državam članicam zagotovi pomoč pri usklajevanju njihovih ukrepov za zaščito finančnih interesov Unije, je ključni element njegovega mandata za podporo čezmejnemu sodelovanju med državami članicami. Določiti bi bilo treba podrobnejša pravila, da bi se olajšale usklajevalne dejavnosti Urada in njegovo sodelovanje v tem okviru z organi držav članic, tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami. Ta pravila ne bi smela posegati v pooblastila, ki jih izvaja Urad in so bila Komisiji dodeljena v posebnih določbah, ki urejajo medsebojno pomoč med upravnimi organi držav članic ter sodelovanje med temi organi in Komisijo, zlasti z Uredbo Sveta (ES) št. 515/97¹⁰.
- (32) Poleg tega bi moral imeti Urad možnost, da v okviru usklajevalnih dejavnosti zahteva pomoč služb za usklajevanje boja proti goljufijam, navedene službe pa bi morale imeti možnost medsebojnega sodelovanja, da bi se dodatno okrepili razpoložljivi mehanizmi za sodelovanje v boju proti goljufijam.
- (33) Ker cilja te uredbe, in sicer okrepitve zaščite finančnih interesov Unije s prilagoditvijo delovanja Urada ustanovitvi EJT in okrepitvijo učinkovitosti preiskav, ki jih izvaja Urad, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se ta lažje doseže na ravni Unije s prilagoditvijo pravil, ki urejajo odnos med dvema uradoma Unije, in povečanjem učinkovitosti izvajanja preiskav Urada v vsej Uniji, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za okrepitev boja proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejanjem, ki škodijo finančnim interesom Unije.
- (34) S to uredbo se ne spreminjajo pristojnosti in odgovornosti držav članic za sprejemanje ukrepov za boj proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejanjem, ki škodijo finančnim interesom Unije.

⁹ Uredba Sveta (EU) št. 904/2010 z dne 7. oktobra 2010 o upravnem sodelovanju in boju proti goljufijam na področju davka na dodano vrednost (UL L 268, 12.10.2010, str. 1).

¹⁰ Uredba Sveta (ES) št. 515/97 z dne 13. marca 1997 o medsebojni pomoči med upravnimi organi držav članic in o sodelovanju med njimi in Komisijo zaradi zagotavljanja pravilnega izvajanja carinske in kmetijske zakonodaje (UL L 82, 22.3.1997, str. 1).

(35) V skladu s členom 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta¹¹ je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal [...] ¹².

(36) Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 se spremeni:

(1) v členu 1 se vstavi naslednji odstavek 4a:

„4a. Urad vzpostavi in ohranja tesen odnos z Evropskim javnim tožilstvom (v nadaljnjem besedilu: EJT), ustanovljenim v okrepljenem sodelovanju z Uredbo Sveta (EU) 2017/1939¹³. Ta odnos temelji na medsebojnem sodelovanju in izmenjavi informacij. Njegov namen je zlasti zagotoviti, da se z dopolnjevanjem njunih ustreznih mandatov in podporo, ki jo Urad zagotavlja EJT, za zaščito finančnih interesov Unije uporabijo vsa razpoložljiva sredstva.

Sodelovanje med Uradom in EJT urejajo členi od 12c do 12f.“;

(2) v členu 2 se točka 4 nadomesti z naslednjim:

„(4) ‚upravne preiskave‘ (‚preiskave‘) pomenijo vse inšpekcije, preglede ali druge ukrepe, ki jih izvaja Urad v skladu s členoma 3 in 4, da bi dosegel cilje iz člena 1 in da bi po potrebi ugotovil nepravilnosti v preiskovanih dejavnostih; te preiskave ne posegajo v pooblastila EJT ali pristojnih organov držav članic za uvedbo kazenskega postopka;“;

(3) člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3

Zunanje preiskave

1. Urad v obsegu, opredeljenem v členu 1 ter točkah (1) in (3) člena 2, izvaja preglede in inšpekcije na kraju samem v državah članicah, v skladu z veljavnimi sporazumi o medsebojni pomoči in sodelovanju ter vsemi drugimi veljavnimi pravnimi instrumenti pa tudi v tretjih državah in v prostorih mednarodnih organizacij.
2. Pregledi in inšpekcije na kraju samem se izvedejo v skladu s to uredbo in, če zadeva ne spada na področje uporabe te uredbe, z Uredbo (Euratom, ES) št. 2185/96.
3. Gospodarski subjekti sodelujejo z Uradom med njegovimi preiskavami. Urad lahko od gospodarskih subjektov zahteva ustne informacije, med drugim z intervjuji, in pisne informacije.
4. Urad preglede in inšpekcije na kraju samem izvaja ob predložitvi pisnega pooblastila v skladu s členom 7(2) te uredbe in členom 6(1) Uredbe (Euratom, ES) št. 2185/1996. Zadevni gospodarski subjekt obvesti o postopku, ki se uporablja za

¹¹ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

¹² UL C

¹³ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

pregled, vključno z veljavnimi postopkovnimi zaščitnimi ukrepi, in njegovi dolžnosti glede sodelovanja.

5. Urad pri izvajanju teh pooblastil deluje skladno s procesnimi jamstvi iz te uredbe in Uredbe (Euratom, ES) št. 2185/96. Zadevni gospodarski subjekt ima med pregledom in inšpekcijo na kraju samem pravico, da se izogne izpovedovanju zoper sebe, in pravico do pomoči osebe po lastni izbiri. Pri podajanju izjav med pregledi na kraju samem se gospodarskemu subjektu omogoči, da uporabi kateri koli uradni jezik države članice, v kateri je. Pravica do pomoči osebe po lastni izbiri Uradu ne preprečuje dostopa do prostorov gospodarskega subjekta in ne sme neupravičeno odložiti začetka pregleda.

6. Na zahtevo Urada pristojni organ zadevne države članice osebju Urada zagotovi pomoč, potrebno za učinkovito izvedbo njegovih nalog, kakor je podrobno določeno v pisnem pooblastilu iz člena 7(2).

Zadevna država članica v skladu z Uredbo (Euratom, ES) št. 2185/96 zagotovi, da je osebju Urada dovoljen dostop do vseh informacij in dokumentov, ki se nanašajo na zadevo, ki je predmet preiskave, in za katere se izkaže, da so potrebni za uspešno in učinkovito izvedbo pregledov in inšpekcij na kraju samem, in da lahko osebje z zavarovanjem teh dokumentov ali podatkov izključi nevarnost njihovega izginotja.

7. Kadar se zadevni gospodarski subjekt strinja s pregledom in inšpekcijo na kraju samem, odobreno v skladu s to uredbo, se člen 2(4) Uredbe (Euratom, ES) št. 2988/95 ter tretji pododstavek člena 6(1) in člen 7(1) Uredbe (Euratom, ES) št. 2185/96 ne uporabljajo, če te določbe zahtevajo skladnost z nacionalno zakonodajo ter lahko Uradu omejijo dostop do informacij in dokumentacije pod pogoji, ki veljajo za nacionalne upravne inšpektorje.

Kadar osebje Urada ugotovi, da gospodarski subjekt nasprotuje pregledu ali inšpekciji na kraju samem, odobreni v skladu s to uredbo, mu zadevna država članica zagotovi potrebno pomoč organov kazenskega pregona, da lahko Urad učinkovito in brez nepotrebnega odlašanja izvede pregled ali inšpekcijo na kraju samem.

Pristojni nacionalni organi pri zagotavljanju pomoči v skladu s tem odstavkom ali odstavkom 6 ravnajo v skladu z nacionalnimi procesnimi pravili, ki se uporabljajo za zadevni pristojni nacionalni organ. Če je v skladu z nacionalnim pravom za takšno pomoč potrebna odobritev sodnega organa, se zanjo zaprosi.

8. Urad v sklopu svoje preiskovalne funkcije izvaja preglede in inšpekcije, ki jih določajo člen 9(1) Uredbe (ES, Euratom) št. 2988/95 in sektorski predpisi iz člena 9(2) navedene uredbe v državah članicah, v skladu z veljavnimi sporazumi o medsebojni pomoči in sodelovanju ter vsemi drugimi veljavnimi pravnimi instrumenti pa tudi v tretjih državah in v prostorih mednarodnih organizacij.
9. Urad lahko med zunanjo preiskavo dostopa do vseh pomembnih informacij in podatkov, ne glede na nosilec, na katerem so shranjeni, s katerimi razpolagajo institucije, organi, uradi in agencije ter so povezani z zadevo, ki je predmet preiskave, kadar je to potrebno, da se ugotovi, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali katerega koli drugega nezakonitega dejanja, ki škodi finančnim interesom Unije. V ta namen se uporabi člen 4(2) in (4).
10. Brez poseganja v člen 12c(1), kadar ima Urad pred odločitvijo o tem, ali se bo zunanja preiskava začela ali ne, informacije, na podlagi katerih je mogoče sumiti o goljufiji, korupciji ali katerem koli drugem nezakonitem dejanju, ki škodi finančnim

interesom Unije, lahko o tem obvesti pristojne organe zadevne države članice in po potrebi zadevne institucije, organe, urade in agencije.

Pristojni organi zadevne države članice brez poseganja v sektorske predpise iz člena 9(2) Uredbe (ES, Euratom) št. 2988/95 v skladu z nacionalnim pravom zagotovijo ustrezno ukrepanje, pri katerem lahko sodeluje tudi Urad. Pristojni organi zadevnih držav članic Urad na zahtevo obvestijo o sprejetih ukrepih in svojih ugotovitvah na podlagi informacij, opredeljenih v prvem pododstavku tega odstavka.“;

(4) člen 4 se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Med notranjimi preiskavami:

- (a) ima Urad pravico do takojšnjega in nenapovedanega dostopa do vseh pomembnih informacij in podatkov, ne glede na nosilec, na katerem so shranjeni, s katerimi razpolagajo institucije, organi, uradi in agencije, in do njihovih prostorov. Urad ima pooblastila za pregled poslovnih knjig institucij, organov, uradov in agencij. Urad lahko pridobi kopijo in izvlečke vsakega dokumenta ali vsebine vsakega nosilca podatkov, s katerimi razpolagajo institucije, organi, uradi in agencije, in po potrebi z zavarovanjem teh dokumentov ali podatkov izključi nevarnost njihovega izginotja;
- (b) lahko Urad od uradnikov, drugih uslužbencev, članov institucij ali organov, vodij uradov ali agencij ali članov osebja zahteva ustne informacije, med drugim z intervjuji, in pisne informacije.“;

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. V skladu s členom 3 lahko Urad v prostorih gospodarskih subjektov izvaja preglede in inšpekcije na kraju samem ter si tako zagotovi dostop do informacij, pomembnih za zadevo, ki je predmet notranje preiskave.“;

(c) v odstavku 8 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Brez poseganja v člen 12c(1), kadar ima Urad pred odločitvijo o tem, ali se bo notranja preiskava začela ali ne, informacije, na podlagi katerih je mogoče sumiti o goljufiji, korupciji ali katerem koli drugem nezakonitem dejanju, ki škodi finančnim interesom Unije, lahko o tem obvesti zadevno institucijo, organ, urad ali agencijo. Ta institucija, organ, urad ali agencija Urad na njegovo zahtevo obvesti o ukrepanju in ugotovitvah na podlagi teh informacij.“;

(5) člen 5 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se prvi stavek nadomesti z naslednjim:

„Brez poseganja v člen 12d lahko generalni direktor začne preiskavo, če obstaja dovolj utemeljen sum, ki lahko temelji tudi na informacijah tretje ali anonimne osebe, o storitvi dejanja goljufije ali korupcije ali katerih koli drugih nezakonitih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije.“;

(b) v odstavku 3 se doda naslednji stavek:

„Ta odstavek se ne uporablja za preiskave EJT v skladu z Uredbo (EU) 2017/1939.“;

- (c) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:
- „6. Če generalni direktor sklene, da ne bo začel zunanje preiskave, lahko vse pomembne informacije nemudoma pošlje pristojnim organom zadevne države članice, ki po potrebi sprejmejo ustrezne ukrepe v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom. Urad po potrebi obvesti tudi zadevno institucijo, organ, urad ali agencijo.“;
- (6) člen 7 se spremeni:
- (a) v odstavku 3 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:
- „Pristojni organi držav članic zagotavljajo vso pomoč, ki jo osebje Urada potrebuje, da svoje naloge v skladu s to uredbo opravlja učinkovito in brez nepotrebnega odlašanja.“;
- (b) v odstavku 3 se vstavi naslednji drugi pododstavek:
- „Finančnoobveščevalne enote, ustanovljene v skladu z Direktivo (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁴, in drugi pristojni organi držav članic Uradu v zvezi z zadevami, ki se preiskujejo, na zahtevo predložijo naslednje:
- (a) informacije iz [člena 32a(3)] Direktive (EU) 2015/849¹⁵;
- (b) kadar je to nujno potrebno za namene preiskave, evidenco transakcij.“;
- (c) v odstavku 3 se doda naslednji tretji pododstavek:
- „Pristojni nacionalni organi pri zagotavljanju pomoči v skladu s prejšnjima pododstavkoma ravnamo v skladu z vsemi nacionalnimi procesnimi pravili, ki se uporabljajo za zadevni pristojni nacionalni organ.“;
- (d) v odstavku 6 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:
- „Poleg prvega pododstavka se lahko zadevna institucija, organ, urad ali agencija kadar koli posvetuje z Uradom, da bi sprejela vse ustrezne preventivne ukrepe v tesnem sodelovanju z Uradom, vključno z ukrepi za zaščito dokaznega gradiva, pri čemer o taki odločitvi nemudoma obvesti Urad.“;
- (e) odstavek 8 se nadomesti z naslednjim:
- „8. Če preiskave ni mogoče zaključiti v 12 mesecih od njenega začetka, generalni direktor po poteku teh 12 mesecev ter nato vsakih šest mesecev poroča nadzornemu odboru, pri čemer navede razloge in po potrebi predvidene popravne ukrepe za pospešitev preiskave.“;
- (7) člen 8 se spremeni:
- (a) v odstavku 1 se doda naslednji pododstavek:

¹⁴ Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).

¹⁵ Člen 32a(3) bo dodan Direktivi (EU) 2015/849 z Direktivo (EU) 2018/XX Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive (EU) 2015/849, glede katere se je 19. decembra 2017 doseglo politično soglasje in ki naj bi bila sprejeta v naslednjih mesecih.

„Kadar institucije, organi, uradi in agencije poročajo EJT v skladu s členom 24 Uredbe (EU) 2017/1939, lahko namesto tega Uradu posredujejo kopijo poročila, poslanega EJT.“;

- (b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Institucije, organi, uradi in agencije ter, razen če je to v nasprotju z nacionalnim pravom, pristojni organi držav članic na zahtevo Urada ali na lastno pobudo posredujejo Uradu vse razpoložljive dokumente ali informacije, ki se nanašajo na preiskavo Urada, ki se izvaja.

Pred začetkom preiskave Uradu na zahtevo posredujejo vse razpoložljive dokumente ali informacije, ki so potrebne za oceno obtožb ali uporabo meril za začetek preiskave v skladu s členom 5(1).“;

- (c) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Institucije, organi, uradi in agencije ter, razen če je to v nasprotju z nacionalnim pravom, pristojni organi držav članic Uradu posredujejo vse druge pomembne razpoložljive dokumente ali informacije, ki se nanašajo na boj proti goljufijam, korupciji in vsem drugim nezakonitim dejanjem, ki škodijo finančnim interesom Unije.“;

- (d) doda se naslednji odstavek 4:

„4. Ta člen se ne uporablja za EJT glede kaznivih dejanj, za katera bi lahko EJT izvajalo svojo pristojnost v skladu s členoma 22 in 25 Uredbe (EU) 2017/1939.

To ne posega v možnost EJT, da Uradu zagotovi ustrezne informacije o zadevah v skladu s členom 34(8), členom 36(6), členom 39(4) ter členom 101(3) in (4) Uredbe (EU) 2017/1939.“;

- (8) člen 9 se spremeni:

- (a) v odstavku 4 se tretji pododstavek nadomesti z naslednjim:

„V ustrezno utemeljenih primerih, ko je treba ohraniti zaupnost preiskave in/ali uporabiti preiskovalne postopke, ki spadajo v pristojnost EJT ali nacionalnega sodnega organa, lahko generalni direktor sklone odložiti izpolnitev obveznosti glede poziva preiskovancu k predložitvi pripomb.“;

- (9) člen 10 se spremeni:

- (a) v odstavku 4 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Urad imenuje uradno osebo za varstvo podatkov v skladu s členom 24 Uredbe (ES) št. 45/2001.“;

- (10) člen 11 se spremeni:

- (a) v odstavku 1 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Poročilu se lahko priložijo priporočila generalnega direktorja glede ukrepov, ki jih je treba sprejeti. V teh priporočilih so po potrebi navedeni vsi disciplinski, upravni, finančni in/ali sodni ukrepi zadevnih institucij, organov, uradov in agencij ter pristojnih organov držav članic, zlasti pa ocena zneskov, ki jih je treba izterjati, in predhodna pravna opredelitev ugotovljenih dejstev.“;

- (b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Pri pripravi takih poročil in priporočil se upoštevajo ustrezne določbe prava Unije in, če je to primerno, nacionalnega prava zadevne države članice.

Tako pripravljena poročila so po enostavnem preverjanju njihove verodostojnosti dopustni dokazi v nekazenskih sodnih postopkih pred nacionalnimi sodišči in v upravnih postopkih v državah članicah.

Poročila, ki jih pripravi Urad, so dopustni dokazi v kazenskih postopkih države članice, v katerih se njihova uporaba izkaže za potrebno, na isti način in pod istimi pogoji kot upravna poročila, ki jih pripravijo nacionalni upravni inšpektorji. Zanje veljajo enaka pravila ocenjevanja kot za upravna poročila, ki jih pripravijo nacionalni upravni inšpektorji, in imajo enako dokazno vrednost kot zadevna poročila.

Države članice Uradu sporočijo vsa pravila nacionalnega prava, pomembna za namene tretjega pododstavka.

Poročila, ki jih pripravi Urad, so dopustni dokazi v sodnih postopkih pred sodišči Unije in v upravnih postopkih v Uniji.“;

- (c) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Poročila in priporočila, pripravljena po opravljeni zunanji preiskavi, in vsi ustrezni dokumenti v zvezi s preiskavo se pošljejo pristojnim organom zadevnih držav članic v skladu s pravili, ki veljajo za zunanje preiskave, po potrebi pa tudi zadevni instituciji, organu, uradu ali agenciji. Navedena institucija, organ, urad ali agencija začne ustrezne postopke, ki jih narekujejo rezultati zunanje preiskave, in o tem poroča Uradu v roku iz priporočil, ki spremljajo poročilo, poleg tega pa tudi na zahtevo Urada.“;

- (11) člen 12 se spremeni:

- (a) v odstavku 1 se doda naslednji stavek:

„Informacije po potrebi posreduje tudi zadevni instituciji, organu, uradu ali agenciji.“;

- (b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Pristojni organi zadevne države članice, razen če je to v nasprotju z nacionalnim pravom, Urad na lastno pobudo ali na njegovo zahtevo pravočasno obvestijo o ukrepih, sprejetih na podlagi informacij, ki so jim bile posredovane v skladu s tem členom.“;

- (c) doda se naslednji odstavek 5:

„5. Urad lahko na lastno pobudo ali na zahtevo izmenja ustrezne informacije z mrežo Eurofisc, ustanovljeno z Uredbo Sveta (EU) št. 904/2010¹⁶.“;

- (12) vstavijo se naslednji členi:

„Člen 12a

Službe držav članic za usklajevanje boja proti goljufijam

1. Države članice za namene te uredbe določijo organ (v nadaljnjem besedilu: služba za usklajevanje boja proti goljufijam), ki skrbi za lažji potek učinkovitega sodelovanja

¹⁶ Uredba Sveta (EU) št. 904/2010 z dne 7. oktobra 2010 o upravnem sodelovanju in boju proti goljufijam na področju davka na dodano vrednost (UL L 268, 12.10.2010, str. 1).

in izmenjave informacij z Uradom, vključno z operativnimi informacijami. Kadar je to primerno, se lahko v skladu z nacionalnim pravom služba za usklajevanje boja proti goljufijam šteje za pristojni organ za namene te uredbe.

2. Službe za usklajevanje boja proti goljufijam na zahtevo Urada pred sprejetjem odločitve, ali začeti preiskavo ali ne, pa tudi med preiskavo ali po njej zagotovijo, pridobijo ali usklajujejo pomoč, ki jo Urad potrebuje za učinkovito izvajanje svojih nalog. Navedena pomoč vključuje zlasti pomoč pristojnih nacionalnih organov v skladu s členom 3(6) in (7), členom 7(3) ter členom 8(2) in (3).
3. Urad lahko zahteva pomoč služb za usklajevanje boja proti goljufijam pri izvajanju usklajevalnih dejavnosti v skladu s členom 12b, po potrebi vključno s horizontalnim sodelovanjem in izmenjavo informacij med službami za usklajevanje boja proti goljufijam.

Člen 12b

Usklajevalne dejavnosti

1. Urad lahko v skladu s členom 1(2) organizira in olajša sodelovanje med pristojnimi organi držav članic, institucijami, organi, uradi in agencijami, v skladu z veljavnimi sporazumi o medsebojni pomoči in sodelovanju ter vsemi drugimi veljavnimi pravnimi instrumenti pa tudi med organi tretjih držav in mednarodnimi organizacijami. V ta namen lahko sodelujoči organi in Urad zbirajo, analizirajo in izmenjujejo informacije, vključno z operativnimi informacijami. Osebe Urada lahko spremlja pristojne organe, ki izvajajo preiskovalne dejavnosti, na zahtevo navedenih organov. Uporabijo se člen 6, člen 7(6) in (7), člen 8(3) in člen 10.
2. Urad lahko pripravi poročilo o izvedenih usklajevalnih dejavnostih in ga po potrebi posreduje pristojnim nacionalnim organom ter zadevnim institucijam, organom, uradom in agencijam.
3. Ta člen ne posega v pooblastila, ki jih izvaja Urad in so bila Komisiji dodeljena v posebnih določbah, ki urejajo medsebojno pomoč med upravnimi organi držav članic ter sodelovanje med temi organi in Komisijo.
4. Urad lahko sodeluje v skupnih preiskovalnih skupinah, ustanovljenih v skladu z veljavnim pravom Unije, in v tem okviru izmenjuje operativne informacije, pridobljene v skladu s to uredbo.

Člen 12c

Poročanje EJT o vsakem kaznivem ravnanju, za katero bi lahko EJT izvajalo svojo pristojnost

1. Urad EJT brez nepotrebnega odlašanja poroča o vsakem kaznivem ravnanju, za katero bi lahko EJT izvajalo svojo pristojnost v skladu s členom 22 ter členom 25(2) in (3) Uredbe (EU) 2017/1939. Poročilo se pošlje kadar koli pred preiskavo Urada ali med njo.
2. Poročilo vsebuje vsaj opis dejstev, vključno z oceno škode, ki je bila ali bi lahko bila povzročena, morebitno pravno kvalifikacijo in vse razpoložljive informacije o morebitnih žrtvah, osumljencih in drugih vpletenih osebah.
3. Uradu ni treba EJT poročati o očitno neutemeljenih obtožbah.

Kadar informacije, ki jih prejme Urad, ne vključujejo elementov iz odstavka 2 in Urad ne izvaja nobene preiskave, lahko Urad izvede predhodno oceno obtožb. Ta

ocena se izvede hitro in vsekakor v dveh mesecih od prejema informacij. Med to oceno se uporabljata člen 6 in člen 8(2).

Urad po tej predhodni oceni poroča EJT, če so izpolnjeni pogoji iz odstavka 1.

4. Kadar se ravnanje iz odstavka 1 odkrije med preiskavo Urada in EJT po poročilu začne preiskavo, Urad ne nadaljuje preiskave istih dejstev, razen v skladu s členoma 12e ali 12f.

Za namene uporabe prvega pododstavka Urad v skladu s členom 12g(2) prek sistema EJT za vodenje zadev preveri, ali EJT izvaja preiskavo. Urad lahko od EJT zahteva dodatne informacije. EJT na tako zahtevo odgovori v desetih delovnih dneh.

5. Institucije, organi, uradi in agencije lahko od Urada zahtevajo, naj izvede predhodno oceno prijav domnevnih kaznivih dejanj. Za namene navedenih zahtev se uporablja odstavek 3.
6. Kadar Urad po posredovanju poročila EJT v skladu s tem členom zaključi svojo preiskavo, se člen 9(4) in člen 11 ne uporabljata.

Člen 12d

Nepodvajanje preiskav

Generalni direktor ne začne preiskave v skladu z odstavkom 5, če EJT izvaja preiskavo istih dejstev, razen v skladu s členom 12e ali 12f.

Za namene uporabe prvega pododstavka Urad v skladu s členom 12g(2) prek sistema EJT za vodenje zadev preveri, ali EJT izvaja preiskavo. Urad lahko od EJT zahteva dodatne informacije. EJT na tako zahtevo odgovori v desetih delovnih dneh.

Člen 12e

Podpora, ki jo Urad zagotavlja EJT

1. Urad med preiskavo, ki jo izvaja EJT, in na zahtevo EJT v skladu s členom 101(3) Uredbe (EU) 2017/1939 skladno s svojimi pooblastili podpre ali dopolni dejavnost EJT zlasti z:
 - (a) zagotavljanjem informacij, analiz (vključno s forenzičnimi analizami), strokovnega znanja in operativne podpore;
 - (b) olajševanjem usklajevanja posebnih ukrepov pristojnih nacionalnih upravnih organov in organov Unije;
 - (c) izvajanjem upravnih preiskav.
2. V skladu z odstavkom 1 se zahteva posreduje pisno, v njej pa so navedeni ukrep ali ukrepi, za katere EJT od Urada zahteva, naj jih izvede, ter, kjer je primerno, predvideno časovno obdobje za njihovo izvedbo. Vsebuje informacije o preiskavi EJT, če je to pomembno za namene zahteve. Urad lahko po potrebi zahteva dodatne informacije.

Člen 12f

Dopolnilne preiskave

1. Če generalni direktor v ustrezno utemeljenih primerih, kjer EJT izvaja preiskavo, meni, da bi bilo treba začeti preiskavo v skladu s pooblastili Urada, da se olajša

sprejetje preventivnih ukrepov ali finančnih, disciplinskih ali upravnih ukrepov, Urad o tem pisno obvesti EJT, pri čemer navede naravo in namen preiskave.

EJT lahko v 30 dneh po prejemu teh informacij ugovarja začetku preiskave ali izvedbi nekaterih dejanj, povezanih s preiskavo, kadar je to potrebno, da ne bi bila ogrožena njegova lastna preiskava ali pregon, in dokler so ti razlogi prisotni. Ko prenehajo veljati razlogi za ugovor, EJT o tem nemudoma obvesti Urad.

Če EJT ne ugovarja v roku iz prejšnjega pododstavka, lahko Urad začne preiskavo in jo izvede ob tesnem posvetovanju z EJT.

Urad začasno prekine ali preneha s preiskavo ali ne izvede določenih dejanj, povezanih s preiskavo, če EJT pozneje preiskavi ugovarja iz istih razlogov, kot je navedeno v drugem pododstavku.

2. Kadar EJT Urad obvesti, da ne vodi preiskave v odgovor na zahtevo po informacijah, predloženih v skladu s členom 12d, in nato začne preiskavo istih dejstev, o tem nemudoma obvesti Urad. Če generalni direktor po prejemu teh informacij meni, da bi bilo treba preiskavo, ki jo je začel Urad, nadaljevati, da se olajša sprejetje preventivnih ukrepov ali finančnih, disciplinskih ali upravnih ukrepov, se uporablja odstavek 1.

Člen 12g

Delovni dogovori in izmenjava informacij z EJT

1. Kadar je treba olajšati sodelovanje z EJT v skladu s členom 1(4a), Urad z EJT sklene upravne dogovore. Takšni delovni dogovori lahko določajo praktične podrobnosti za izmenjavo informacij, vključno z osebnimi podatki, operativnimi, strateškimi ali tehničnimi informacijami in zaupnimi informacijami. Vključujejo podrobne dogovore o stalni izmenjavi informacij med prejemanjem in preverjanjem obtožb v obeh uradih.
 2. Urad ima posreden dostop do informacij v sistemu EJT za vodenje zadev na podlagi sistema javljanja zadetkov. Kadar se ugotovi ujemanje med podatki, ki jih je v sistem za vodenje zadev vnesel Urad, in podatki, ki jih hrani EJT, se dejstvo, da obstaja ujemanje, sporoči EJT in Uradu. Urad sprejme ustrezne ukrepe, da EJT omogoči dostop do informacij v njegovem sistemu za vodenje zadev na podlagi sistema javljanja zadetkov.“;
- (13) člen 16 se spremeni:
- (a) v odstavku 1 se tretji stavek nadomesti z naslednjim:
„Na zahtevo Evropskega parlamenta, Sveta, Komisije, generalnega direktorja ali nadzornega odbora so lahko na posamezno sejo povabljeni predstavniki Računskega sodišča, EJT, Eurojusta in/ali Europol.“;
 - (b) v odstavku 2 se točka (d) nadomesti z naslednjim:
„(d) okvir za odnose med Uradom ter institucijami, organi, uradi in agencijami, zlasti EJT;“;
- (14) člen 17 se spremeni:
- (a) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:
„3. Generalni direktor pri izvajanju svojih nalog v zvezi z začetkom in izvedbo zunanjih in notranjih preiskav ali usklajevalnih dejavnosti ali pripravo poročil

po zaključku takih preiskav ali usklajevalnih dejavnosti ne sme zahtevati ali sprejemati navodil od nobene vlade ali institucije, organa, urada ali agencije. Če generalni direktor meni, da ukrep, ki ga sprejme Komisija, posega v njegovo neodvisnost, o tem nemudoma obvesti nadzorni odbor ter se odloči, ali bo zoper Komisijo vložil tožbo pri Sodišču.“;

(b) v odstavku 5 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) primerih, ko so bile informacije posredovane sodnim organom držav članic in EJT;“;

(c) v prvem pododstavku odstavka 8 se doda naslednja točka (e):

„(e) odnose z EJT.“

Člen 2

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Členi od 12c do 12f iz točke 12 člena 1 se uporabljajo od datuma, določenega v skladu z drugim pododstavkom člena 120(2) Uredbe (EU) 2017/1939.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik